

Finansklagenemnda Inkasso

Avgjørelse FinKN 2026-342

27.3.2026

KREDINOR AS

Finansklagenemnda Inkasso sin kompetanse

Om Finansklagenemndas kompetanse når saken har vært behandlet av namsmannen – Om klager er utsatt for urimelig påtrykk og skade.

Saken gjaldt inndrivelse av fem ubetalte strømfakturaer fra 2022. For hver faktura ble det sendt inkassovarsel og betalingsoppfordring. Sakene ble slått sammen, og det ble sendt utleggsbegjæring til namsmannen. Det ble avholdt utleggsforretning med pant i fast eiendom den 30.3.23. Klager har anført at han ikke kunne betale kravet på grunn av stengt bankkonto. Inkassoforetaket anførte at inkassokostnadene var rettmessige. Klageren fikk medhold.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: Kr 2 170

Saksfremstilling

Saken gjelder inndrivelse av fem utestående strømkrav.

Inkassosak 1057xxx

Kravet gjelder misligholdt faktura med forfallsdato 22.6.22, pålydende kr 659,86. Inkassovarsel, pålydende kr 697,43, er datert 8.7.22. Betalingsoppfordring er datert 25.7.22. Tungt salær på kr 490 er påløpt 6.9.22. Det er videre sendt varsel om oppsigelse den 26.9.22.

Inkassosak 1218xxx

Kravet gjelder misligholdt faktura med forfallsdato 25.7.22, pålydende kr 565,36. Inkassovarsel, pålydende kr 602,65, er datert 10.8.22. Betalingsoppfordring er sendt 26.8.22. Tungt salær på kr 490 er påløpt 8.10.22.

Inkassosak 1340xxx

Kravet gjelder misligholdt faktura med forfallsdato 23.8.22, pålydende kr 365,70. Inkassovarsel, pålydende kr 402,18, er datert 8.9.22. Betalingsoppfordring er sendt 26.9.22. Tungt salær på kr 350 er påløpt 8.11.22. Det er videre sendt varsel om oppsigelse den 1.12.22.

Inkassosak 1474xxx

Kravet gjelder misligholdt faktura med forfallsdato 21.9.22, pålydende kr 389,85. Inkassovarsel, pålydende kr 426,73, er datert 10.10.22. Betalingsoppfordring er sendt 26.10.22. Tungt salær på kr 350 er påløpt 8.12.22.

Inkassosak 1636xxx

Kravet gjelder misligholdt faktura med forfallsdato 25.10.22, pålydende kr 503,85. Inkassovarsel, pålydende kr 541,02, er datert 11.11.22. Betalingsoppfordring er sendt 28.11.22. Tungt salær på kr 490 er påløpt 10.1.23.

Inkassoforetaket opplyste at alle fakturaer, inkassovarsler og betalingsoppfordringer ble sendt per post til klager.

Klager tok kontakt med inkassoforetaket i brev av 3.10.22. Han opplyste at han hadde problemer med å betale strømkravene fordi han ikke hadde tilgang til sin bankkonto, og ba om at inkassoforetaket trakk skyldig beløp direkte fra hans bankkonto. I brev av 30.11.22 opplyste inkassoforetaket at de ikke hadde anledning til å belaste konto direkte, og ba klager ta kontakt for videre oppfølging.

Sakene ble slått sammen 23.1.23 under ett saksnummer. Utleggsbegjæring ble sendt 15.2.23.

Klager har vært i kontakt med namsmannen og bedt om å bli satt i kontakt med inkassoforetaket. Han har vist til betalingsproblemer grunnet stengt bankkonto, men det ble ikke fremsatt innvendinger mot kravet. Inkassoforetaket opplyser at de ikke har kommet i kontakt med klager.

Det er registrert en innbetaling på kr 893,70 den 29.3.23. Klager opplyser at han samme dato foretok innbetalinger på henholdsvis kr 1 523,47 og kr 1 289,71. Inkassoforetaket har opplyst at disse innbetalingene er anvendt til dekning av andre krav enn de som omfattes av denne saken. Utleggsforretning med pant i fast eiendom ble avholdt 30.3.23. Av utleggsforretningen fremgikk det at utenrettslige inndrivelsesomkostninger var fastsatt til kr 2 170.

Klager anfører i hovedsak at han ikke har reell mulighet til å betale kravene fordi bankkontoen hans var sperret. Han anfører at inkassoforetaket burde ha trukket beløpene direkte fra bankkontoen etter hans samtykke.

Inkassoforetaket anfører at samtlige lovpålagte varsler er sendt i samsvar med regelverket. De viser til at de ikke har adgang til å belaste skyldners konto direkte uten særskilt avtale, og at de utenrettslige inndrivelsesomkostningene er rettmessig påløpt.

Finansklagenemnda Inkassos begrunnelse

Vedtektene for Finansklagenemnda bestemmer i pkt. 4.1 andre avsnitt at en sak mot et inkassoforetak kan avvises dersom «saken er under behandling eller har blitt behandlet av namsmyndighetene.»

Det er en såkalt «kan» regel som innebærer at det er opp til nemnda å avgjøre om saken skal avvises eller tas til realitetsbehandling.

Namsmannen har ikke kompetanse til å treffe noen rettskraftig avgjørelse av verken hovedkrav eller sidekrav (inkassokostnadene). Namsmyndighetene avgjør bare om fullbyrdelsen skal fremmes og hvordan den skal fremmes. Se Rt-2013-1119 avsnitt 14 der retten uttaler at hovedregelen er:

«at avgjørelser under tvangsfullbyrdelse ikke har rettskraftvirkninger for det underliggende krav som tvangsfullbyrdelsen gjelder.»

I vår sak har namsmannen ikke truffet noen begrunnet avgjørelse av om inkassosalæret er berettiget eller ikke, og nemnda står derfor fritt til å vurdere sakens realitet.

Nemndas kompetanse er videre etter samme vedtekter pkt. 1.3 fjerde avsnitt begrenset til «å få avgjort om det er grunnlag for skyldnerens plikt til å erstatte krav om utenrettslige omkostninger.»

Innklagede har i sitt tilsvare opplyst at de fem kravene ble slått sammen 23.1.23, før saken ble sendt til namsmannen, men dokumentet der sammenslåingen ble foretatt, fulgte ikke med som vedlegg til tilsvaret. Nemndas leder har derfor bedt om at brevet fremlegges og at salærbergingen kommenteres. Samtidig ble det bedt om ytterligere opplysninger knyttet til alle de innbetalinger som er nevnt i saksfremstillingen.

Når det gjelder innbetalingene, legger nemnda etter mottatt svar til grunn at de enten gjelder andre saker mellom klager og innklagede eller direkte innbetalinger til fordringshaver i slike saker.

Nemnda ser først på klagers egen anførsel om at han selv ble fratatt muligheten for å disponere sin egen konto, og at innklagede i denne situasjonen burde sørget for at kravene ble betalt da han samtykket til det.

Etter det som er opplyst, er anførselen om feil eller uberettiget håndtering av klagers konto i banken behandlet av Finansklagenemnda Bank, og klager har ikke fått medhold.

Når det gjelder innklagedes unnlatte disponering av klagers konto for betaling av hans regninger til strømleverandøren, ble anmodningen besvart av innklagede i brev 30.11.22 hvor det ble opplyst at innklagede ikke hadde mulighet til dette, og at klager derfor måtte ordne betalingene selv. Nemnda mener denne innsigelsen er åpenbart grunnløs, idet sikkerhetssystemet rundt bankkonti i Norge som hovedregel, ikke tillater andre enn kontohaver å disponere innestående.

Innklagede har på forespørsel lagt frem kopi av betalingsoppfordringen datert 23.1.23 i saken, og har opplyst at salæret i hvert av de fem sakene ble lagt sammen fordi «klager ble ansett som betalingsdyktig ved sammenslåing, grunnet formue.»

Inkassoloven § 8 første ledd første punktum og andre ledd lyder slik:

Inkassovirksomhet skal utøves i samsvar med god inkassoskikk.

Det er i strid med god inkassoskikk å bruke inkassometoder som utsetter noen for urimelig påtrykk, skade eller ulempe.

En side av bestemmelsen er at det ikke må gis uriktige eller villedende opplysninger om faktum eller rettsregler som er av betydning for skyldnerens vurdering av kravet. Gis slike opplysninger, vil dette lett bli ansett som urimelig påtrykk, jf. NOU 1983:8 s. 43-48 og rundskriv G-106-89 s. 23 der det fremgår at departementet sluttet seg til Inkassolovutvalget som blant annet uttalte følgende:

Utvalget understreker at inkassator ikke bare må avholde seg fra å gi direkte feilaktige opplysninger.

Opplysninger som hver for seg er korrekte nok, kan undertiden kombineres slik at de sett under ett utgjør et misvisende hele.

I betalingsoppfordringen 23.1.23 er det blant annet gitt følgende informasjon til klager:

To eller flere saker som Kreditor AS har til innfordring mot deg er slått sammen slik det vises i oppstillingen på neste side.

Sammenslåing av krav har, med bakgrunn i nødvendighetskriteriet i inkassoloven § 17 første ledd, vært en mye omtalt problemstilling i inkassosammenheng. Spørsmålet om plikt til sammenslåing er behandlet i rundskriv fra Finanstilsynet 8/2011 og 1/2018. I begge rundskrivene heter det at hvis det foreligger plikt til sammenslåing, må kravene behandles samlet «og det samlede hovedkravet blir beregningsgrunnlaget for de utenrettslige inndrivingskostnadene (inkassosalæret).» Spørsmålet er også grundig behandlet i en rapport fra januar 2020 fra en arbeidsgruppe nedsatt av Justisdepartementet. Arbeidsgruppen foreslår blant annet en vesentlig utvidelse av plikten til å slå sammen krav.

Nemnda er enig med innklagede i at det ikke forelå plikt til sammenslåing, men spørsmålet blir da om betalingsoppfordringen likevel er i strid med god inkassoskikk.

I vår sak har innklagede benyttet betegnelsen «slått sammen» samtidig som man har unnlatt å ta den økonomiske konsekvensen av det rettslige begrepet. Ved sammenslåing skal som nevnt, summen av de sammenslåtte hovedkravene danne beregningsgrunnlaget for størrelsen på inkassosalæret. Hvis innklagede hadde gjort det, ville dette kravet blitt vesentlig lavere (kr 560 i stedet for kr 2 170), og nemnda mener at betalingsoppfordringen slik sett gir misvisende opplysninger til klager i strid med lovens § 8.

Uten at det har betydning for resultatet har nemnda også vurdert betalingsoppfordringen i lys av inkassoloven § 10 andre ledd bokstav c og d som lyder slik:

Betalingsoppfordringen skal angi

- c) kravets størrelse med særskilt angivelse av hovedkrav og tilleggskrav, som krav på forsinkelsesrente og erstatning for inndrivingskostnader,
- d) hvilken sats for forsinkelsesrente som i tilfelle er brukt og dato det er beregnet forsinkelsesrente fra.

Hensikten med bestemmelsen er at betalingsoppfordringen skal være «oversiktlig og lettfattelig, slik at skyldneren ikke kommer i tvil om hvilket beløp som skal betales», jf. Justisdepartementets rundskriv G-106/89 s. 32.

Når det gjelder hovedkravene, er disse kun spesifisert for fakturaene for juni og juli 2022, mens hovedkravet for de tre etterfølgende fakturaene er slått sammen til ett beløp med opplysning om at dette refererer seg til «flere grunnlag, spesifikasjon på forespørsel». Noe tilsvarende er gjort for renteberegningen. Det er opplyst at det er beregnet renter av samlet hovedkrav fra og med 23.6.22 til og med 23.1.23 uten nærmere spesifikasjon – «spesifikasjon av renter på forespørsel».

Tatt på ordet er opplysningen om renteberegning uriktig, men uansett er spesifikasjonskravet i forhold til inkassoloven § 10 andre ledd bokstav c og d etter nemndas syn ikke oppfylt, verken for hovedkravet eller for rentene.

Klager gis etter dette medhold og plikter da ikke å betale noen del av inkassosalæret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Inkassos konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Marte Charlotte Knudsen (bransjerepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).